

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT 629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04 UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
ZESPÓŁ REALIZACJI 00 - 503 W A R S Z A W A
BADAŃ 621 - 07 - 57, 628 - 90 - 17 TELEFAX 629 - 40 - 89
INTERNET: <http://www.cbos.pl> E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/42/35/95

UKŁAD SIŁ W KOALICJI RZĄDZĄCEJ

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, LUTY '95

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

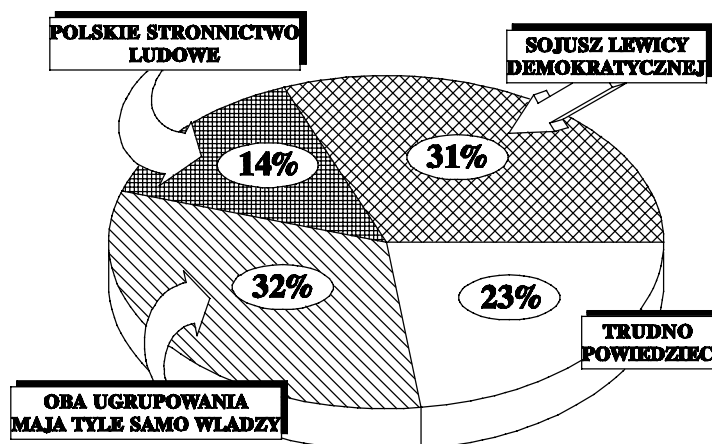
Od pewnego czasu jesteśmy świadkami konfliktów w elitach władzy. Dotyczy to zarówno stosunków prezydenta z koalicją rządzącą, jak i relacji w samej koalicji PSL-SLD. Społeczne postrzeganie konfliktów w koalicji było tematem badania przeprowadzonego na początku lutego¹, tuż przed spotkaniem prezydenta z Konwentem Seniorów, po którym nastąpiło podjęcie przez koalicję decyzji o konieczności zmian w rządzie i wysunięciu kandydatury Józefa Oleksego na stanowisko premiera.

Która partia koalicyjna miała więcej władzy?

Mimo że rząd tworzy koalicja, w której skład wchodzi przedstawiciele SLD i PSL, słyszy się jednak opinie, iż dotychczas władza skupiona była przede wszystkim w rękach polityków jednego z tych ugrupowań. Poglądy badanych w tej kwestii były podzielone. Odsetek osób oceniających, że władzę w kraju sprawowały w jednakowym stopniu oba ugrupowania koalicyjne był taki sam jak tych, którzy twierdzili, że była ona skupiona przede wszystkim w rękach polityków z SLD. Znacznie mniej respondentów uważało, że więcej władzy niż SLD miało PSL. Prawie jedna czwarta ankietowanych nie zajęła stanowiska w tej kwestii.

¹ Badanie "Aktualne problemy i wydarzenia" (57), 3-6 lutego '95, reprezentatywna próba losowa dorosłych mieszkańców Polski (N=1223).

RYS. 1. KOALICJĘ RZĄDOWĄ TWORZĄ OBECNIE DWA UGRUPOWANIA - SLD I PSL. JAK PAN(I) SĄDZI, KTÓRE Z TYCH UGRUPOWAŃ MA OBECNIE WIĘCEJ WŁADZY W KRAJU?

O wspólnym sprawowaniu władzy przez oba ugrupowania wchodzące w skład rządu najczęściej przekonani byli respondenci słabo wykształceni. Badani, którzy ukończyli przynajmniej szkołę średnią, najczęściej skłonni byli przypisywać rolę głównego decydenta Sojuszowi Lewicy Demokratycznej².

Na tle innych ankietowanych wyróżniali się mieszkańcy wsi, którzy najrzadziej wyrażali opinie, iż władza znajdowała się przede wszystkim w rękach PSL (9%).

Opinie badanych o tym, kto realnie sprawował władzę w kraju, najsilniej różnicowały deklarowane przez nich poglądy polityczne³. Respondenci identyfikujący się z prawicą najczęściej uważali, iż więcej władzy miał Sojusz Lewicy Demokratycznej (43%). Największą część ankietowanych o poglądach centrowych była natomiast zdania, że obie partie tworzące koalicję miały tyle samo władzy (41%). Najbardziej podzielone były poglądy respondentów związanych z lewą stroną sceny politycznej. Prawie jedna trzecia z nich wyrażała pogląd, iż oba ugrupowania miały tyle samo władzy (31%), a tylko nieco więcej osób wskazywało na SLD jako głównego decydenta (34%). Jednocześnie częściej niż inni badani stwierdzali oni, iż władza skupiona była przede wszystkim w rękach polityków z PSL (24%).

² Por. tabele aneksowe.

³ V Cramera równe 0.22.

Tabela 1

w procentach

Koalicję rządową (rząd) tworzą obecnie dwa ugrupowania - Sojusz Lewicy Demokratycznej (SLD) i Polskie Stronnictwo Ludowe (PSL). Jak Pan(i) sądzi, które z tych ugrupowań ma obecnie więcej władzy w kraju?	Deklarowane poglądy polityczne:		
	lewica	centrum	prawica
Sojusz Lewicy Demokratycznej	34	32	43
Polskie Stronnictwo Ludowe	24	10	14
Oba ugrupowania mają tyle samo władzy	31	41	28
Trudno powiedzieć	11	17	15

Na opinie o tym, które z ugrupowań miało większą władzę, wpływały także opcje polityczne respondentów, wyrażające się w ich deklaracjach przedwyborczych. Dominację SLD w koalicji rządzącej dostrzegali przede wszystkim badani, którzy w zbliżających się wyborach prezydenckich chcieliby oddać głos na Andrzeja Olechowskiego (60%), Adama Strzembosza (56%), Leszka Moczulskiego (50%), Włodzimierza Cimoszewicza (47%) i Lecha Wałęsę (43%), natomiast w wyborach parlamentarnych skłonni byliby poprzeć Konfederację Polski Niepodległej (61%), Bezpartyjny Blok Wspierania Reform (53%), Przymierze dla Polski (47%), Unię Pracy (42%) i Unię Wolności (41%).

Respondenci deklarujący się jako zwolennicy rządu najczęściej byli zdania, że oba ugrupowania miały jednakową władzę (45%). Natomiast jego przeciwnicy częściej niż pozostali podkreślali dominujący wpływ SLD (40%)⁴.

Z opiniami ankietowanych o realnym sprawowaniu władzy w kraju związane były również oceny wyników działalności rządu premiera Pawlaka od czasu objęcia przezeń władzy⁵. Badani, którzy pozytywnie oceniali te wyniki, najczęściej uważali, że dotychczasowe udziały PSL i SLD we władzy były zrównoważone (42%), natomiast osoby niezadowolone z osiągnięć rządu najczęściej wyrażały pogląd, że SLD zdominował koalicję (36%)⁶.

⁴ V Cramera równe 0.18.

⁵ V Cramera równe 0.21.

⁶ W przygotowaniu komunikat "Stosunek do rządu".

Wydaje się więc, że opinie badanych o realnej władzy ugrupowań tworzących koalicję rządową nie były dokładnym odbiciem rzeczywistości. Ankietowani niechętni koalicji dostrzegali przede wszystkim fakt, że rządził Sojusz Lewicy Demokratycznej (mogło tu na przykład oddziaływać doszukiwanie się w rządach obecnej koalicji powrotu struktur peerelowskich). Jej zwolennicy natomiast widzieli współpracę i podział władzy między oba stronnictwa. Wydaje się więc, że respondenci dostrzegali to, co chcieli widzieć.

Opinie o faktycznym sprawowaniu władzy w kraju związane były także ze stosunkiem ankietowanych do dalszego pełnienia funkcji premiera przez Waldemara Pawłaka (tab. 2). Jedna trzecia respondentów stwierdziła, że Waldemar Pawlak powinien nadal pełnić tę funkcję. Były to najczęściej osoby, które twierdziły, iż oba ugrupowania tworzące rząd miały tyle samo władzy. Natomiast połowa badanych uważała, że premierem powinien zostać inny polityk⁷. Zwolennikami zmiany na stanowisku szefa rządu byli w zdecydowanej większości respondenci przekonani, że dotychczas władzę w kraju sprawowali przede wszystkim politycy z PSL.

Tabela 2

w procentach

Koalicję rządową (rząd) tworzą obecnie dwa ugrupowania - Sojusz Lewicy Demokratycznej (SLD) i Polskie Stronnictwo Ludowe (PSL). Jak Pan(i) sądzi, które z tych ugrupowań ma obecnie więcej władzy w kraju?	Czy według Pana(i) Waldemar Pawlak powinien nadal pełnić funkcję premiera czy też premierem powinien zostać inny polityk?		
	Waldemar Pawlak powinien nadal pełnić funkcję premiera	Premierem powinien zostać inny polityk	Trudno powiedzieć
Sojusz Lewicy Demokratycznej	26	65	9
Polskie Stronnictwo Ludowe	25	70	5
Oba ugrupowania mają tyle samo władzy	38	51	11
Trudno powiedzieć	33	37	30
OGÓŁEM:	33	52	15

⁷ Pytanie zadane na zamówienie "Gazety Wyborczej". Por. "Gazeta Wyborcza" z 8 lutego '95.

Respondenci przekonani o zdominowaniu rządu przez polityków z SLD częściej niż inni z zadowoleniem przyjęliby wiadomość o jego ustąpieniu. Natomiast obojętność, a także niezadowolenie najczęściej deklarowały osoby, które uważały, że oba ugrupowania miały taką samą władzę (tab. 3). Odrzucenie rządu wiąże się zapewne w dużej mierze z dostrzeganiem jego lewicowego (postkomunistycznego) rodowodu, który reprezentuje przede wszystkim SLD.

Tabela 3

w procentach

Obecnie więcej władzy w kraju ma:	Czy wiadomość o ustąpieniu obecnego rządu przyjął(ęła)by Pan(i) :		
	z zadowoleniem	z obojętnością	z niezadowoleniem
Sojusz Lewicy Demokratycznej	39	34	21
Polskie Stronnictwo Ludowe	34	34	24
SLD i PSL mają obecnie tyle samo władzy	23	40	29
OGÓŁEM:	28	38	23

* W tabeli pominięto odpowiedzi "trudno powiedzieć".

Jednocześnie badani, którzy twierdzili, że władza była skupiona przede wszystkim w rękach polityków z SLD, częściej niż inni deklarowali się jako zwolennicy utworzenia nowego rządu ponadpartyjnego⁸ (tab. 4).

⁸ Por. przypis nr 7.

Tabela 4

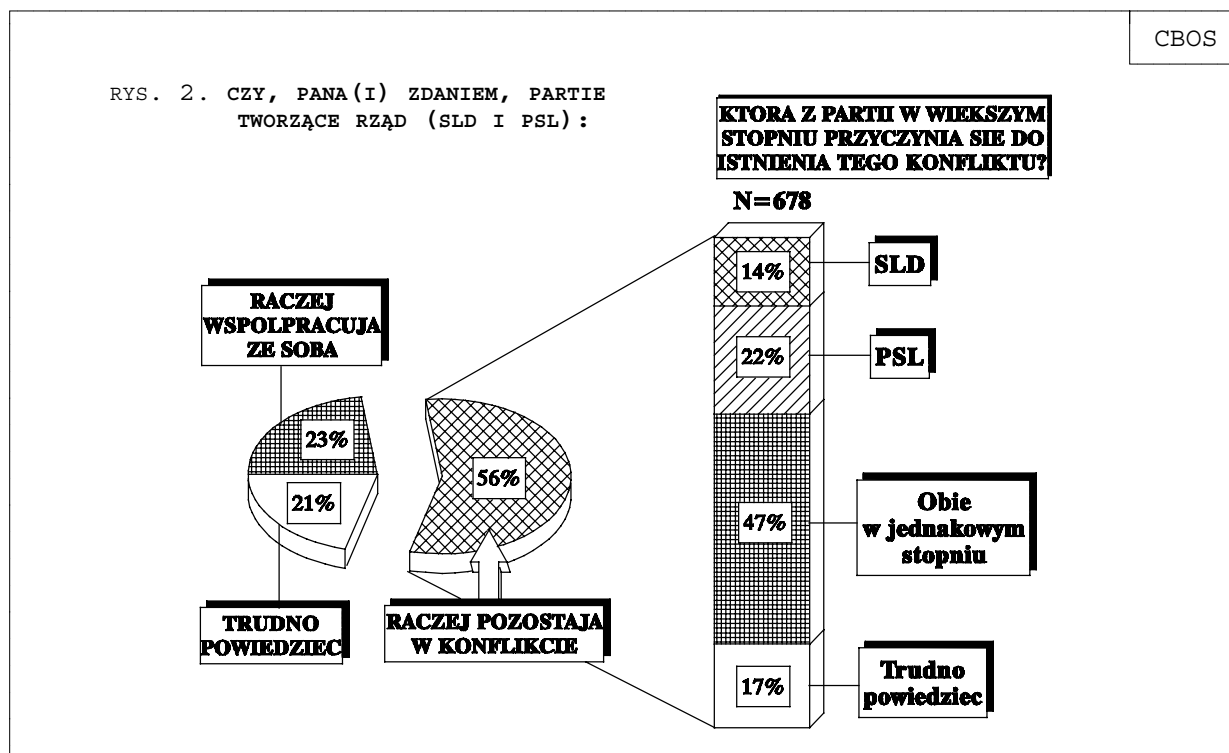
w procentach

Obecnie więcej władzy w kraju ma:	Czy, Pana(i) zdaniem, obecny rząd PSL i SLD powinien czy też nie powinien być zastąpiony rządem ponadpartyjnym, tzn. nie związanym z żadną partią?		
	powinien	nie powinien	trudno powiedzieć
Sojusz Lewicy Demokratycznej	53	29	18
Polskie Stronnictwo Ludowe	44	37	19
SLD i PSL mają obecnie tyle samo władzy	43	33	24
OGÓŁEM:	42	29	29

Wydaje się, że zarówno w akceptowaniu ustąpienia rządu Waldemara Pawlaka, jak i w aprobachie powołania rządu ponadpartyjnego manifestowała się niechęć do postkomunistów wchodzących w skład koalicji rządzącej.

Współpraca czy konflikt w koalicji?

Wyniki badania wskazują na dość powszechne przekonanie o braku porozumienia w łonie obecnej koalicji rządzącej. Tylko niespełna jedna czwarta ankietowanych uważała, że Sojusz Lewicy Demokratycznej i Polskie Stronnictwo Ludowe współpracowały ze sobą. Ponad połowa respondentów była natomiast zdania, że ugrupowania tworzące rząd Waldemara Pawlaka pozostawały ze sobą w konflikcie. O taki stan rzeczy obwiniano najczęściej obie partie (47%). Pozostali badani, dostrzegający istnienie konfliktu w koalicji rządzącej, częściej winili PSL niż SLD.

Respondenci, którzy dostrzegali zdominowanie koalicji przez jedną z partii, najczęściej definiowali wzajemne relacje między PSL i SLD jako konfliktowe. Warto jednak zauważyć, że również połowa osób oceniających, iż oba ugrupowania wchodzące w skład rządu miały tyle samo władzy, stwierdziła, iż były one skonfliktowane (tab. 5).

Tabela 5

w procentach

Czy, Pana(i) zdaniem, partie tworzące rząd (SLD i PSL) :	Koalicję rządową tworzą obecnie dwa ugrupowania - SLD i PSL. Jak Pan(i) sądzi, które z tych ugrupowań ma obecnie więcej władzy w kraju?		
	SLD	PSL	oba ugrupowania mają tyle samo władzy
- raczej współpracują ze sobą	27	16	33
- raczej pozostają w konflikcie	65	70	50
Trudno powiedzieć	8	14	17

Warto tu zauważyć, że istnienie sporu w koalicji nieco częściej było kojarzone z dominacją w niej PSL, natomiast potrzeba zmiany rządu - z przewagą SLD.

Konflikt w łonie koalicji rządzącej najrzadziej postrzegali rolnicy indywidualni. Nie oznacza to, że jednocześnie częściej niż inni wyrażali oni opinie o współpracy ugrupowań tworzących rząd. W tej grupie najwięcej było bowiem osób deklarujących brak zdania. Rolnicy, którzy dostrzegali istnienie konfliktu w rządzie, o taki stan rzeczy rzadziej niż pozostali badani skłonni byli obwiniać PSL (16%).

Opinie o wzajemnych relacjach członków koalicji związane były z deklarowanymi przez respondentów poglądami politycznymi⁹. Częstość postrzegania konfliktu była tym większa, im bliżej prawej strony sceny politycznej sytuowali się ankietowani; przy czym jego istnienie dostrzegało aż dwie trzecie osób identyfikujących się z prawicą.

Tabela 6 w procentach

Czy, Pana(i) zdaniem, partie tworzące rząd (SLD i PSL):	Deklarowane poglądy polityczne:		
	lewica	centrum	prawica
Raczej współpracują ze sobą	33	24	23
Raczej pozostają w konflikcie	51	55	66
Trudno powiedzieć	16	22	11

Opcje polityczne badanych wpływały też na wskazywanie winnego spowodowania konfliktu w koalicji¹⁰. Lewica częściej niż inni obwiniała polityków Polskiego Stronnictwa Ludowego (35%). Prawica natomiast najczęściej ze wszystkich ankietowanych wskazywała obie partie (53%), ale także nieco częściej niż inni obciążała odpowiedzialnością polityków z Sojuszu Lewicy Demokratycznej (17%).

⁹ V Cramera równe 0.18.

¹⁰ V Cramera równe 0.14.

Tabela 7

w procentach

Która z partii w większym stopniu przyczynia się do istnienia konfliktu w rządzie? (N=678)	Deklarowane poglądy polityczne:		
	lewica	centrum	prawica
Sojusz Lewicy Demokratycznej	11	14	17
Polskie Stronnictwo Ludowe	35	21	19
Obie w jednakowym stopniu	47	45	53

* W tabeli pominięto odpowiedzi "trudno powiedzieć".

O konflikcie w koalicji rządzącej przekonana była większość osób zamierzających wziąć udział w wyborach prezydenckich, a także respondentów zdecydowanych uczestniczyć w przyszłych wyborach parlamentarnych. Jednocześnie współpracę partii tworzących koalicję dostrzegali najczęściej badani zamierzający głosować na Józefa Oleksego (41%), Aleksandra Kwaśniewskiego (39%) i Waldemara Pawlaka (34%), a więc liderów koalicji, oraz potencjalne elektoraty SLD (41%) i PSL (35%).

Z postrzeganiem relacji między partiami tworzącymi rząd związana była ocena wyników jego dotychczasowej pracy¹¹, ogólny stosunek respondentów¹² do niego, a także ocena szans na poprawę sytuacji gospodarczej kraju w wyniku jego działalności¹³. Im gorsze były opinie ankietowanych o rządzie, tym częściej pojawiała się wizja konfliktu w koalicji PSL-SLD.

O współpracy ugrupowań wchodzących w skład koalicji rządowej najczęściej przekonane były osoby deklarujące się jako zwolennicy rządu Waldemara Pawlaka. Jego przeciwnicy w zdecydowanej większości byli odmiennego zdania (tab. 8).

¹¹ V Cramera równe 0.20.

¹² V Cramera równe 0.18.

¹³ V Cramera równe 0.17.

Tabela 8

w procentach

Czy, Pana(i) zdaniem, partie tworzące rząd (SLD i PSL):	Stosunek do obecnego rządu:		
	zwolennicy	obojętni	przeciwnicy
Raczej współpracują ze sobą	38	20	17
Raczej pozostają w konflikcie	45	52	68
Trudno powiedzieć	18	29	16

Zwolennicy rządu, dostrzegający konflikt w koalicji, częściej niż pozostałe osoby obwiniali o jego spowodowanie polityków z PSL (31%).

Postrzeganie stosunków w rządzie związane było ze stopniem akceptacji Waldemara Pawlaka w roli premiera¹⁴. O konflikcie najczęściej mówili respondenci niezadowoleni z faktu stania na czele rządu lidera PSL (66%).

Dostrzeganiu przez ankietowanych konfliktu w koalicji rządowej sprzyjał pogląd, że Waldemara Pawlaka powinien na stanowisku premiera zastąpić inny polityk (tab. 9).

Tabela 9

w procentach

Czy, Pana(i) zdaniem, partie tworzące rząd (SLD i PSL):	Czy, według Pana(i), Waldemar Pawlak powinien nadal pełnić funkcję premiera czy też premierem powinien zostać inny polityk?		
	Waldemar Pawlak powinien nadal pełnić funkcję premiera	Premierem powinien zostać inny polityk	Trudno powiedzieć
Raczej ze sobą współpracują	41	50	9
Raczej pozostają w konflikcie	25	64	11
Trudno powiedzieć	37	35	28
OGÓŁEM:	33	52	15

¹⁴ V Cramera równe 0.19.

Za zmianą na stanowisku premiera opowiadali się zwłaszcza ci badani, którzy winą za skonfliktowanie koalicji skłonni byli obarczać Polskie Stronnictwo Ludowe (74%).

Opinie o relacjach między członkami koalicji wpływały także na stosunek do ewentualnej dymisji całego rządu¹⁵. Spośród respondentów dostrzegających istnienie konfliktu w łonie koalicji SLD-PSL jedna trzecia (33%) z zadowoleniem przyjąłaby wiadomość o ustąpieniu rządu Waldemara Pawlaka, a niespełna jedna piąta (18%) - z niechęcią. Wśród badanych oceniających, że koalicja współpracuje harmonijnie, jedną czwartą stanowili zwolennicy jego ustąpienia (26%), a ponad jedną trzecią (35%) osoby, które przyjąłby je z niezadowoleniem.

Wyjściem z trudnej sytuacji w koalicji rządzącej może być rząd ponadpartyjny, tzn. złożony z fachowców nie związanych formalnie z żadną partią. Ponad połowa respondentów oceniających, że partie tworzące rząd pozostawały ze sobą w konflikcie, uważała, iż rząd PSL i SLD powinien być zastąpiony rządem ponadpartyjnym (tab. 10).

Tabela 10 w procentach

Czy, Pana(i) zdaniem, partie tworzące rząd (SLD i PSL) :	Czy, Pana(i) zdaniem, obecny rząd PSL i SLD powinien czy też nie powinien być zastąpiony rządem ponadpartyjnym, tzn. nie związanym z żadną partią?		
	powinien	nie powinien	trudno powiedzieć
Raczej ze sobą współpracują	36	46	18
Raczej pozostają w konflikcie	53	24	23
Trudno powiedzieć	29	23	48
OGÓŁEM:	42	29	29

Zwolennikami powołania rządu ponadpartyjnego były przede wszystkim te osoby, które o spowodowanie konfliktu w koalicji PSL-SLD obwiniały obie tworzące ją partie (57%). Rząd ponadpartyjny wydaje się więc receptą dla tych, którzy uważają, iż obecni koalicjanci są niezdolni do zgodnej współpracy.

¹⁵ V Cramera równe 0.19.

Dość powszechne jest przekonanie społeczeństwa o konflikcie w łonie koalicji rządzącej. Winne są temu obie partie, a przyczyną mogło być - w opinii badanych - zdominowanie koalicji przez jedną z nich.

Postrzeganie konfliktu w koalicji wiąże się z negatywnymi opiniami ankietowanych o różnych aspektach działalności rządu Waldemara Pawlaka. Receptą na trwające spory może być - zdaniem respondentów - ustąpienie Waldemara Pawlaka, całego rządu, a nawet zastąpienie go przez rząd ponadpartyjny.

A N E K S

PODZIAŁ NA REGIONY W BADANIACH CBOS

1. Region północny:

09 woj. elbląskie
10 woj. gdańskie
17 woj. koszalińskie
26 woj. olsztyńskie
39 woj. słupskie
41 woj. szczecińskie

2. Region zachodni:

11 woj. gorzowskie
12 woj. jeleniogórskie
20 woj. legnickie
45 woj. wałbrzyskie
47 woj. wrocławskie
49 woj. zielonogórskie

3. Region środkowozachodni:

05 woj. bydgoskie
13 woj. kaliskie
16 woj. konińskie
21 woj. leszczyńskie
29 woj. piłskie
32 woj. poznańskie
44 woj. toruńskie
46 woj. włocławskie

4. Region środkowy:

01 woj. warszawskie
07 woj. ciechanowskie
24 woj. łódzkie
30 woj. piotrkowskie
31 woj. płockie
34 woj. radomskie
37 woj. sieradzkie
38 woj. skierniewickie

5. Region wschodni:

02 woj. bielsko-podlaskie
03 woj. białostockie
06 woj. chełmskie
22 woj. lubelskie
23 woj. łomżyńskie
28 woj. ostrołęckie
36 woj. siedleckie
40 woj. suwalskie
48 woj. zamojskie

6. Region południowo-wschodni:

15 woj. kieleckie
18 woj. krakowskie
19 woj. krośnieńskie
25 woj. nowosądeckie
33 woj. przemyskie
35 woj. rzeszowskie
42 woj. tarnobrzeskie
43 woj. tarnowskie

7. Region południowo-zachodni:

04 woj. bielskie
08 woj. częstochowskie
14 woj. katowickie
27 woj. opolskie

Tabela 1. Koalicję rządową tworzą obecnie dwa ugrupowania - SLD i PSL. Jak Pan(i) sądzi, które z tych ugrupowań ma obecnie więcej władzy w kraju?
(%)

	SLD	PSL	Oba tyle samo	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	31	14	32	23	1223
Płeć					
Mężczyźni	36	15	31	18	579
Kobiety	26	13	32	28	644
Wiek					
do 24 lat	27	13	34	26	160
25-34	37	10	26	28	163
35-44	31	16	29	24	283
45-54	34	18	35	13	224
55-64	30	17	32	21	198
65 lat i więcej	27	7	33	32	195
Miejsce zamieszkania					
Wieś	27	9	33	31	466
Miasto do 20 tys.	26	29	26	18	137
od 21 do 100 tys.	30	16	29	25	227
101-500 tys.	41	13	31	15	220
501 tys. i więcej mieszk.	33	15	35	17	173
Region					
Północny	42	11	27	20	118
Zachodni	24	21	35	20	144
Środkowozachodni	30	18	30	23	177
Środkowy	36	12	28	25	229
Wschodni	26	12	35	26	152
Południowo-wschodni	27	15	31	27	195
Południowo-zachodni	32	11	35	21	208
Wykształcenie					
Podstawowe	23	10	33	34	450
Zasadnicze zawodowe	33	12	32	23	324
Średnie	37	18	30	15	351
Wyższe	36	29	28	7	98
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	37	21	32	10	79
Prac. umysł. niż. szczebla	30	23	32	15	120
Pracownicy fiz.- umysł.	58	14	15	13	62
Robotnicy wykwalifikowani	27	7	41	25	98
Robotnicy niewykwalifik.	29	20	27	24	62
Rolnicy	26	11	32	32	101
Prywatni przedsiębiorcy	47	19	26	9	52
Bierni zawodowo					
Renciści i emeryci	28	12	34	26	422
Uczniowie i studenci	22	15	44	20	55
Bezrobotni	30	14	24	32	101
Gospodynie domowe i inni	33	8	28	31	71
Pracujący poza rolnictwem					
Sfera budżetowa	28	21	34	16	119
Sektor państwowy	39	14	31	17	155
Sektor prywatny	39	15	28	18	184
Spółdzielczość	26	30	37	8	20
Dochody na jedną osobę					
Poniżej 1250 tys. zł	28	11	32	29	322
1250 tys. - 1999 tys.	27	15	31	26	235
2000 tys. - 2749 tys.	35	13	30	22	319
2750 tys. - 3249 tys.	34	12	34	20	148
3250 tys. i powyżej	32	24	32	13	175
Ocena własnych war. mater.					
Złe	29	12	29	30	482
Średnie	29	16	34	21	550
Dobre	44	15	30	11	188
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	39	8	33	19	59
Raz w tygodniu	32	12	33	24	741
Kilka razy w roku	28	18	32	23	333
W ogóle nie uczestniczy	31	22	23	24	88
Poglądy polityczne					
Lewica	34	24	31	11	269
Centrum	32	10	41	17	332
Prawica	43	14	28	15	279
Trudno powiedzieć	17	10	27	46	343

Tabela 2. Czy, Pana(i) zdaniem, partie tworzące rząd (SLD i PSL):
1 - raczej współpracują ze sobą; 2 - raczej pozostają w konflikcie (%)

	1	2	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	23	56	21	1221
Płeć				
Mężczyźni	27	56	17	577
Kobiety	19	56	25	644
Wiek				
do 24 lat	21	57	22	160
25-34	18	54	28	163
35-44	21	62	17	283
45-54	30	52	18	224
55-64	23	59	17	198
65 lat i więcej	23	48	30	193
Miejsce zamieszkania				
Wieś	24	51	25	466
Miasto do 20 tys.	24	60	15	137
od 21 do 100 tys.	21	55	24	227
101-500 tys.	25	60	16	220
501 tys. i więcej mieszk.	19	61	19	171
Region				
Północny	26	55	20	116
Zachodni	22	56	22	144
Środkowo-zachodni	21	53	26	177
Środkowy	18	59	23	229
Wschodni	25	52	23	152
Południowo-wschodni	24	56	20	195
Południowo-zachodni	26	58	16	208
Wykształcenie				
Podstawowe	20	52	29	447
Zasadnicze zawodowe	22	58	19	324
Średnie	27	59	15	351
Wyższe	26	58	16	98
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	27	58	14	79
Prac.umysł.niż.szczebła	24	61	14	120
Pracownicy fiz.- umysł.	18	55	26	62
Robotnicy wykwalifikowani	22	51	27	98
Robotnicy niewykwalifik.	7	79	13	62
Rolnicy	25	47	28	101
Prywatni przedsiębiorcy	41	53	7	52
Bierni zawodowo				
Renciści i emeryci	23	55	22	420
Uczniowie i studenci	28	50	23	55
Bezrobotni	26	55	19	101
Gospodynie domowe i inni	13	56	31	71
Pracujący poza rolnictwem				
Sfera budżetowa	23	60	16	119
Sektor państwowy	24	61	15	155
Sektor prywatny	25	54	21	184
Spółdzielczość	22	61	17	20
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 1250 tys.zł	22	55	24	322
1250 tys. - 1999 tys.	22	55	23	233
2000 tys. - 2749 tys.	22	60	17	319
2750 tys. - 3249 tys.	30	55	16	148
3250 tys. i powyżej	25	54	22	175
Ocena własnych war. mater.				
Złe	17	59	24	480
Średnie	26	55	19	550
Dobre	28	52	20	188
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	24	59	17	59
Raz w tygodniu	21	57	22	741
Kilka razy w roku	29	49	22	333
W ogóle nie uczestniczy	13	70	17	88
Poglądy polityczne				
Lewica	33	51	15	269
Centrum	24	55	22	332
Prawica	23	66	11	279
Trudno powiedzieć	14	52	34	341

Tabela 3. Która z partii w większym stopniu przyczynia się do istnienia tego konfliktu?
(%)

	SLD	PSL	Obie w jednakowym	Inna odpowiedź	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	14	22	47	1	16	677
Płeć						
Mężczyźni	17	25	47	0	12	321
Kobiety	12	20	48	1	20	357
Wiek						
do 24 lat	14	23	45	0	17	91
25-34	14	15	50	0	21	88
35-44	9	25	50	1	14	176
45-54	11	33	44	0	12	116
55-64	19	17	45	2	17	117
65 lat i więcej	20	16	47	0	17	89
Miejsce zamieszkania						
Wieś	20	13	47	0	20	238
Miasto do 20 tys.	10	37	38	0	15	82
od 21 do 100 tys.	13	23	50	0	14	124
101-500 tys.	12	21	55	1	11	130
501 tys. i więcej mieszk.	8	32	43	1	16	104
Region						
Północny	26	18	38	0	18	63
Zachodni	10	29	50	0	11	80
Środkowozachodni	15	26	39	0	20	92
Środkowy	8	25	48	1	18	133
Wschodni	19	15	48	0	18	78
Południowo-wschodni	15	24	41	1	19	109
Południowo-zachodni	13	16	61	1	9	122
Wykształcenie						
Podstawowe	19	15	47	1	18	229
Zasadnicze zawodowe	12	21	54	0	13	188
Średnie	12	26	47	0	14	204
Wyższe	7	39	32	0	20	57
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	0	34	37	0	28	45
Prac.umysł.niż.szczebła	6	35	43	1	14	73
Pracownicy fiz.- umysł.	9	41	44	0	7	34
Robotnicy wykwalifikowani	14	15	60	0	10	50
Robotnicy niewykwalifik.	14	19	54	0	12	49
Rolnicy	12	16	50	0	22	47
Prywatni przedsiębiorcy	9	41	40	0	10	27
Bierni zawodowo						
Renciści i emeryci	21	16	47	1	16	228
Uczniowie i studenci	11	19	45	0	25	27
Bezrobotni	19	16	46	0	18	56
Gospodynie domowe i inni	10	22	55	0	14	40
Pracujący poza rolnictwem						
Sfera budżetowa	5	32	36	0	27	71
Sektor państwowy	12	23	55	1	9	95
Sektor prywatny	8	32	49	0	11	98
Spółdzielczość	14	28	45	0	14	12
Dochody na jedną osobę						
Poniżej 1250 tys.zł	14	15	49	0	22	176
1250 tys. - 1999 tys.	11	24	51	1	13	127
2000 tys. - 2749 tys.	15	22	48	0	16	190
2750 tys. - 3249 tys.	19	21	43	1	16	81
3250 tys. i powyżej	12	35	44	0	10	94
Ocena własnych war. mater.						
Złe	16	20	44	0	20	279
Średnie	13	20	51	1	16	300
Dobre	14	33	47	0	6	98
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	9	4	70	5	12	34
Raz w tygodniu	16	20	47	0	16	420
Kilka razy w roku	13	26	47	0	14	162
W ogóle nie uczestniczy	4	36	40	0	19	60
Poglądy polityczne						
Lewica	11	35	47	0	7	137
Centrum	14	21	45	0	20	180
Prawica	17	19	53	0	10	184
Trudno powiedzieć	14	16	44	1	25	177